

Murska Straža

Uredništvo in tiskarna v Gornji Radgoni,
Srednji Grič št. 2, pristanišče. — Telefon št. 7.

Pišča in teži se v Gornji Radgoni.

Ishaja vsak četrtek zjutraj.

**Neodvisno glasilo
obmejnih Slovencev**

Naročnina znaša za celo leto 32 Din, za pol leta 16 Din, za četrt leta 8 Din, mesečno 3 Din. Inserati po dogovoru, sicer pa: mali oglasi do 20 besed 5 Din, za vsako nadaljno besedo 50 p več; vračuni se tudi predpisani davek.

11. številka

Gornja Radgona, dne 13. marca 1924.

VI. leto.

Popoldne gredo k maši

Nikakor ne smemo prezreti velevažnega političnega dogodka: stvaritve opozicijskega bloka, ki ima namen, strmoglaviti korupcijsko vladavo g. Pašiča.

Tako pišejo vsi časopisi in bržkone je vladajoči stranki odklenkal poslednji dan življenja.

Lepo je to in dobro, pa tudi mnogo — prepozno. — Naši čitatelji se dobro spominjajo, kako smo med vrstami ali pa naravnost večkrat rekli, da je poslanec zato izvoljen, da zastopa interese volilcev, ne pa zato, da sedi doma za pečjo in vodi papirnato vojno proti trdjavam, katero bi složen nastop takoj ob začetku nove skupščine zrušil, kakor jo bo najbrž zrušil še-le sedaj.

In to je velik političen greh nad narodom in domovino, da se niso bratci iz sedanjega bloka našli že koj v začetku!

Ljudstvo je poslance poslalo za to v parlament, da ga zastopajo v gospodarskih, političnih in kulturnih zadevah, ne pa da se vozijo po svetu, po letoviščih, z avtomobili in ljubiciami.

Danes po petih letih, ko smo občutili vsi Srbi, Hrvati in Slovenci — zlasti v zadnjem razdobju (fazi) knuto in vajeti belgrajske kapitalistične rodbine, ki je že pred vojno izmозgavala ubogo srbsko državo, — je dozorelo spoznanje, ki je vrhunec politične modrosti: V slogi in vzajemnosti je moč.

Resnici na ljubo ni oporekati, da SLS ni simpatizirala z vodjom HRSS — Stjepanom Radičem; kdor bi tajil to, od nekaj skrivno zvezo, ki je bila javna tajnost, bi kruti resničnosti zgodovine pljuval v obraz.

In ker je SLS, ki na svojih shodih — razun v skrajno nevarnih volilnih okrajih ni napadala Radiča — imela očitne stike z njim in njegovo politiko — zato je kriva, da se je sedanji režim, ki je delal naši državi le sramoto na znotraj in zunaj — do danes obdržal.

Velik političen otrok mora biti, kdor misli, da bo nova vlada čez noč stvorila čudež: Iz pogorišča — krasno opremljeno palačo! — Zato bo vsled prepoznega prihoda k maši, ko je že skoro odzvonilo opoldan — ostala sprememba le navidezna, nebitvena: Menjali se bodo ministriški mehki stolčki

v toliko, da se bodo drugi nanje zavalili in pušili na državne stroške fine reprezentančne cigarete in srebali pristno „tursku kafu“ ...

Naloga nove vlade bo: Omogočiti takojšnje volitve! Volitve — plebiscit!

Narod je najvišji suveren; edino on naj odloča, kako se naj v daljno bodočnost usmeri čolnič naše usode. Odločiti se bo treba samo za dvoje, četudi imamo v SHS že 15 strank in stranic: Ali za centralizem in monarhijo, ali pa za široko samoupravo vseh narodov v obliki federacije in republike.

Ker je naš narod politično zrel, se bo odločil za najboljšo: Iz brezpravnosti za pravo svobodo in enakopravnost!

Stranke, ki slepomišijo z različnosmernimi gesli, bodo obsojene na smrt.

Upravičeno kliče izmučeni in prevarani narod Slovencev in Hrvatov bratcem iz opozicijskega bloka: „Prepozno je, bratje! Zadnji blagoslov je minul... Opoldan je odzvonilo... Popoldan ni maše v naši cerkvi!

Pet let je minulo! Koliko zakonov in odredb (davčnih, upravnih, carinskih, prosvetnih itd.) se je sklenilo in te ne bo lahko kar čez noč spremeniti!

Na predvečer velikih dogodkov čakajmo z novimi gesli in novim programom pozitivnega dela, ki bodi osredotočeno v idejah človečanstva, socialne pravičnosti, prave svobode in enakosti, resničnega demokratizma in slovenstva, katere ideje zamoremo edino v samoupravni, federalistični državi oz. republiki oživotvoriti.

Verifikacija seljaških mandatov.

— Izv. por. M. Str. —

BEOGRAD, 11. marca. Danes zboruje verifikacijski odbor, ki ima nalogo overitve 20 oddanih listin poslancev HRSS. Dosedaj

je od teh 9 mandatov nespornih, proti 11 pa so predložene baje tehtne pritožbe.

Pregnane prince kličejo.

— Izv. por. M. Str. —

GRAZ, 12. marca. Iz Teherana (Perzija) se poroča preko Ženeve, da je perz. vlada poklicala nazaj

princa Salar ed Dowleh, ki je od leta 1919 živel v Svici kot — pregnanec.

Italijansko posojilo Poljski.

— Izv. por. M. Str. —

GRAZ, 12. marca. Iz Rima brzojavljajo, da posodi Italija Poljski 400 milijonov papirnatih lir za dobo 20 let po 7% obrestni meri. Pogodba se je danes (11.

t. m.) podpisala. Jamstvo tvorijo dohodki poljskega tobačnega monopola in olajšava izvoza surovin v Italijo.

Kralj Hussein — novi kalif.

— Izv. por. M. Str. —

GRAZ, 12. marca. Po avtent. poročilih iz Londona („Daily Mail“) je bil zgodovinskoznani

kralj Hussein, ki je star sedaj 70 let izklican za kalifa (vrh. poglavarja turške cerkve).

Katastrofalen padec francoskega franka.

— Izv. por. M. Str. —

DUNAJ, 12. marca. Glasom poročil iz Pariza je povzročil silen padec franka prave zmede. — Govori se o uvedbi posebnega diktatorja, ki bi imel nalogo, zapleniti vse zaloge. Baje se mislijo

vesti karte na kruh in sladkor ter zabraniti napravo peciva (!) „Journal officiel“ objavlja uvedbo posebnega odbora za širokopotezno varčevanje v državni upravi.

Duhovnik izv. škofije:

Verbum nostrum.

Preleklja, 4. marca 1924.

Gospod urednik!

Prosim Vas uljudno, blegovolite nam pojasniti sledeče: V zadnjih številkah Vašega c. lista ste pisali, da se bori Vaš list samo za pravico in resnico ne glede na osebo, te ali one stranke in stanu. Kar je gnjilega v stranki SLS mora pod operacijski nož Vaše kritike. Iz pisave Vašega lista smo tudi posneli, da štimate z vsemi silami, — vsa čast Vam, — duhovniški stan. Mi Slovenci se imamo posebno veliko zahvaliti duhovnemu stanu, ki nas je osvobodil iz gospodarske in kulturne sužnosti nemške nadvladavine in nasilnosti. Kakor vsak drugi stan, pa ima tudi duhovniški svoje posebnosti, to je dobre in slabe duhovnike. Da je temu tako, potrjuje Vaš članek „Cerkev in šola“. „Vera in politika“. Če vprašamo, kdo tlači vero in politiko v cerkvi in šoli v en koš, dobimo odgovor, da duhovniki in učitelji, ki mešajo pojme vere in politike, ter stem škodujejo veri, pa tudi vzgoji naše mladine. Da dobre in poštene duhovnike ljudstvo visoko čisla je nepobitna resnica, saj je tudi inteligenca v tem oziru na strani ljudstva, po večini globoko verna in se ne ogiblje cerkve (poglejmo v Marijino cerkev v Mariboru) kot se je ogibljejo ljudje na deželi, kjer meša duhovnik vero s politiko. Zato se nam zdijo skoro neverjeten Vaš odgovor v zadnji številki pod zaglavjem „Urednikova pošta“, da se bojite objaviti škandalozno življenje duhovniškega organizatorja in agitatorja SLS čes, da bi Vam drugi duhovniki to zamerili. Ne! Pošteni in verni duhovniki celo želijo, da se izrodek, ki nosi duhovniški kolir samo iz dobičkarije in uživanja, dela pa sramoto svojemu celemu stanu, ko živi v koruznem zakonu, — oče 5 otrok, uganja vsemogoče politične in druge lumparije, — pred javnostjo brezobzirno razkrinka. Duhovnik, čeravno je pensionist, mora priti kot koruznik, organizator in agitator SLS, sovražnik in nasprotnik nepolitikujočih in poštenih duhovnikov, — na indeks.

Tak izrodek, ki čez svoje sobrate piše v časopise „Straža“ in „Gospodarja“ mora iz pozorišča izginiti. So drugod in celo na Koroškem napravili red potom cerkvene višje oblasti, še pri nas mora do tega priti. Da bi ravno mi bili dobri, da bi se tujec iz nas norca bril in nam vračal dobrote s hudim, to pa še tudi ni res. Zato pa g. urednik, vzamite le operacijski nož v roke ter izvršite prav temeljito operacijo, stem koristite mnogim poštenim ljudem, pa tudi stranki SLS. — Pozdravljeni od Marka Lükara.

(Dostavek uredništva: Ne priznavamo se sicer stranki SLS kot politični pripadniki, zato nimamo računa koristiti imenovani stranki, kjer prevladuje dvojna morala: Kar je meni dovoljeno, ni tebi! Objavljamo pa radi članek izpoda peresa duhovnika, ki o- vdarjajoč, da bomo tokrat sarono branili — v dokaz kakemu nevernemu

MALI OGLASI

Vinograd 1/2 ure oddaljen od Gornje Radgone, izredno lep solčni položaj v višini, krasen razgled, obsega 4 orale dobrih goric, nad 2 orala njive in sadonosnika, nad 4 orale dobrega gozda, vse arondirano z gosposko hišo, prešo in kletjo s sodi vred, lepa viničarska hiša — vse v dobrem stanju se radi rodbinskih razmer zelo ugodno proda. Cenjene pismene ponudbe na upravo lista pod „Dobro vino“. Ugodna prilika!

Dva sodarja, izučena za izdelavo sodov in kletarsko delo sprejme takoj **Fric Zemljič, Ljutomer.**

Elektromotor 6 HP isto-smerni tok, 220 voltov se proda. — Ponudbe na upravo „Murske Straže“.

Kdo bi odstopil našemu uredništvu rabljiv pisalni stroj proti namemini ali plačilu na obroke?

Stavbeni prostor z lepim vrtom na najlepšem prostoru tik cerkve v Gornji Radgoni, se takoj proda. Vpraša se pri **Ivan Kovačič, Maribor, Koroška cesta 10.**

Knjige vseh vrst: zabavne, poučne, leposlovnne, molitvenike, vse stvarniške in šolske potrebščine ima v zalogi po najnižji ceni **Tiskarna Panonija Gornja Radgona.**

Dekla pridna, pošena tudi začetenica nad 16 let stara, za pohišna dela opravljata se takoj sprejme pri **Anton Korošec, trgovec v Gor. Radgoni.**

Sodarske pomočnike sprejme pri dobri plači, prosti hrani stanoivanju in perilu **Fran Repič, sodarski mojster, Ljubljana, Trnovo.** — Ponudbe direktno na naslov.

Trgovska hiša v **Cankovi se proda.** Leži na najprometnejšem mestu ob glavni cesti. V isti se že dolgo let nahaja trgovina z živili, železom in mešanim blagom, perutnino in deželnimi pridelki. Trgovina je dobrodoča. Hiša je velika s trgovskim lokalom, 4 stanov. sobami in kuhinjo, veliko kletjo in shrambo za živila. Gospodarska poslopja obstoječa iz hlevov, skladišča, ute, velikih svinjskih hlevov in pralne kuhinje, so trdno zidana. Pri hiši je velika sadovnjak, kuhinjski vrt, vse lepo ograjeno in ohranjeno. Kupec se lahko že s 15. aprilom preseli v posestvo. Vse skupaj stane malenkost od **400.000 dinarjev.** Reflektanti naj se zgledajo pri **g. Karolu Vogler v Cankovi.**

Raznovrstno obleko, platno in sukno prevzame v barvanje v vseh zaželjenih barvah. **Pojbič Jožef, barvar, Murska Sobota.**

Mizarskega pomočnika sprejmem takoj v delo. **Peter Jarnovič, miz. mojster M. Sobota.**

Proda se po ugodni ceni **1 harmonij (Českatvrka)** Preizve se pri **Franjo Švikaršič, Murska Sobota, Aleksandrova cesta 64.**

Prodajam takoj celi mlin na Muri, opremljen tudi s stiskalnico (prešo) za olje. **Alojz Kegl, Hrastje-Mota, pošta Radenci.**

Drž. poduradnik išče primerne službe, gre tudi kot skladišnik, kjer je že služboval. Govori slovenske, nemško ter piše cirilico. Službo želi nastopiti z 1. aprilom. Pojasnila daje uprava.

Večjo množino zabojev dobroohranjenih ima poceni naprodaj **Gospodarska zadruga, podružnica Veršaj.**

Samo 1 liter slabega vina te stane naročilna „Murske Straže“ za celo četrtletje; ali sem isto poravnal? Še danes pošljem naročnino in pregovorim še sosedo, da se naroči na „Mursko Stražo“, ki na malem prostoru veliko novega, zanimivega in koristnega pove!

Služkinjo za vse iščem s takojšnjim nastopom. Znanje nemškega jezika predpogoj. Plača po dogovoru. Vprašanja na **Verbnik Ljutomer.**

Gostilna in mesarija na prometni točki, z ledenico, gost. vrtom, 3 orale zemlje, gospodarsko poslopje vse v dobrem stanju in s popolnim inventarjem se radi družinskih razmer poceni proda iz proste roke. Posredovalci izključeni. Vprašati direktno pri pos. **Ivanu Vaupotič, gost. in mesarju Podgrad, G. Radgona.**

Veleposestvo Szapary v M. Soboti rabiz a viničarsko pristavo v Mačkovcih enega dobrega zanesljivega viničarja. Prednost imajo tisti, ki so v vinogradništvu popolnoma izvežbani in kateri lahko s spričevali dokažejo, da so že dalje časa pri tej stroki. Služba se lahko nastopi takoj, pod najugodnejšimi pogoji. Za pogoje in plačo se lahko izve pri gosp. **Horvatu, gostilničarju, Kapela.**

Semenje zelenjadno, cvetlično, bogata izbira, prvovrstno deteljno kupite najugodneje v trgovini **Franc Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer.** Istotam se kupujejo jajca in maslo vedno po najvišji dnevni ceni. :-

Oskrbnika za nadzorovanje vinogradov sprejme pod zelo ugodnimi pogoji **Fric Zemljič, Ljutomer.**

Dve centrifugalni sesalki skoraj novi se takoj oddata. Vprašati pri upravi lista „Murska Straža“.

200 K na dan in še več lahko zasluži vsak količnik inteligentni človek brez razlike spola. Pojasnila proti znakmi za odgovor daje — uredništvo.

Zahvala.
Zahvaljujemo domači in okoliški duhovščini, učitelstvu, brašnemu društvu za ganljivo petje, prostovoljnemu gasilnemu društvu, celi rodbini, prijateljem ter vsem, ki so spremlili našega dobrega očeta na zadnji poti k večnemu počitku in za izražena sožalja.
Sv. Križ pri Ljutomeru, 6. marca 1924.
Družina Herzog-ova.

Slovenska banka, podružnica Ljutomer
Dejniška glavica Din 7.500.000 Rezerva Din 1.500.000
Obrestuje vloge na knjižice in tekoči račun po najvišji obrestni meri.
Izvršuje vse bančne posle najkulantneje.

Moč
no, lepo in poceni
SUKNO
In klobučev, hladovino, celiv tiskalno (druk) platno, volneno blago in vso manufakturno robo kupite odno v veletrgovini **R. Sternreich, Celje.** Nidec na vorjams, naj se sam prepriča. Zaloga volnianshn. Trgovci engros cene. Cenik zaštolj.

Šipe KIT
STEKLO PORCELAN KAMENINE
ima v vsaki velikosti in množini v zalogi
JANKO CIZEJ
trgovina z mešanim blagom
GORNJA RADGONA
Naročajte Mursko Stražo

M. Berdajs, Maribor priporoča vsakovrstno
SEME
in sicer:
Mette-jovo runkelno rdeči Mamut rumeni Eckendorfer
travno deteljno vrtnarsko cvetlično
Ustanovljeno 1869 Ustanovljeno 1869

Centralno skladišče pivovarne
Tomaž Götz, Slatina Radenci
priporoča svojo izvrstno **marčno in Bock-pivo** od predvojne kakovosti v sodih in steklenicah po originalnih cenah

IVAN KOVAČIČ
MARIBOR nasproti Cirilove tisk.
Koroška cesta št. 10 **PREJ V RADGONI**
Velika zaloga stekla porcelana, šipe za okna, ogledala, vsakovrstne posode, svetilke itd. Vse po najnižji ceni. Točna in solidna postrežba
Poskusite in prepričajte se!

Peči
krušne za kmete in visoke sobne, kahle za štedilnike in druge glinaste izdelke, vse izvrstne kakovosti, priporoča iz svoje bogate zaloge
Opekarna v Lokavcih

OBRTNA BANKA, PODRUŽNICA V LJUTOMERU
Tel. Interurb. št. 2 izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje 12.1726